

≡ Eesti
≡ Kontsert

Aavik Duo

Hans Christian Aavik viiul
Karolina Aavik klaver

admirals

Eesti Kontserdi
peatoetaja

Ole oma
finantsmaailma
dirigent!

admiralmarkets.com

L 4. NOVEMBER 2023 18.00 Jõhvi kontserdimaja

Aavik Duo

Hans Christian Aavik viiul
Karolina Aavik klaver

Kristjan Randalu (*1978)

„CATCH 23“ viiulile ja klaverile (2023, esiettekanne)

10–15'

- I „Spectrum“ („Spektrum“)
- II „Inertia“ („Inerts“)
- III „Despite“ („Siiski“)
- IV „Conciliation“ („Lepitus“)

Franz Schubert (1797–1828)

Sonatiin viiulile ja klaverile D-duur *op. posth. 137/1, D. 384* (1816)

13'

- I *Allegro molto*
- II *Andante*
- III *Allegro vivace*

George Enescu (1881–1955)

Viiulisonaat nr 3 a-moll *op. 25* („Dans le caractère populaire roumain“, 1926)

25'

- I *Moderato malinconico*
- II *Andante sostenuto e misterioso*
- III *Allegro con brio, ma non troppo mosso*

Eesti Kontsert: produtsendid Gerde Kadi Kuusk ja Maarit Kangron

Kristjan Randalu kuulub oma põlvkonna silmapaistvaimate pianistide hulka nii improvisatsioonilise džassi kui ka klassikalise muusika vallas. Ta on üles astunud maailma suurimatel džässifestivalidel ja kuulsaimate kontserdisaalide lavadel, esitades oma ainulaadset loomingut nii sooloartistina kui ka kaasmuusikuna.

Alustanud klaveriõpingutega 1985. aastal Tallinna Muusikakeskkoolis Tiina Kuriku klassis, asus Randalu 1988. aastal koos vanematega elama Saksamaale, kus jätkas stuudiumi Karlsruhe ja Stuttgardi muusikakõrgkoolides Sontraud Speideli ja Paul Schwarz juures ning Kölnis John Taylori käe all. Järgnesid õpingud Londoni Kuninglikus Muusikaakadeemias Django Batesi juhendamisel ning stipendiumid Henry Mancini Instituuti Los Angeleses ja Manhattani Muusikakooli New Yorgis, mille ta lõpetas 2006. aastal magistrakraadiga. Heliloojana on Randalu täiendanud end Tõnu Kõrvitsa, Jaan Räätsa, Daniel Schnyderi ja Erkki-Sven Tüüri juures. Teda on pärjatud arvukate preemiatega, nende seas aasta džässhelilooja auhind (2018), mille omistasid talle Jazzkaar ja Eesti Jazzliit, Eesti Vabariigi kultuuripreemia (2020) ning Eesti Muusikaauhind (2023) aasta džässalbumi kategoorias, mille ta pälvis oma autorialbumiga „Sisu“.

Randalu helilooming hõlmab orkestri- ja ansambeliteoseid, klaveripalu ning vokaal- ja koorimuusikat. Oma uudisteose „**CATCH 23**“ viiulile ja klaverile (2023) kohta on autor kirjutanud järgmist:

„Sul on seda tõesti vaja, aga selle saamiseks pead sa tõestama, et sa seda ei vaja. Kui sa seda aga tõepoolest ei vajaks, siis ei üritaks sa seda ka saada. Piisavalt usutava vajaduse puudumisel on ilmajäämine kindel, vajadus omakorda välistab samuti saamise. Nokk kinni, saba lahti. Joseph Helleri romaanist on ingliskeelsesse kõnepruuki jäänud väljend *Catch-22*. Mis on aga *catch of the day* ehk tänase päeva saak? Kas *Catch (20)23*?“

Viini klassikute pärandi edasikandja **Franz Schubert** sillutas teed muusikalisele romantismile, kirjutades end muusikaajalukku eelkõige võrratu laululoojana, ent ka sümfooniatega, klaverimuusika ja kammerteoste autorina. Paraku jäi tema loometee lühikeseks – veelgi napimaks kui ta eelkäijal Mozartil. Erinevalt viimasest polnud Schubert ei imelaps ega virtuoos ning ta ei töötanud ühelgi silmapaistval ametikohal.

Schubert pidas Mozartit oma suureks eeskujuks, süvenes põhjalikult tema loomingusse ning esitas suurmeistri kammerteoseid oma perekvartetiga. Mozarti hingust on tunda Schuberti kolmes **sonaadis viiulile ja klaverile (D. 384, D. 385 ja D. 408)**, mis ta lõi aastal 1816 – mõned Schuberti biograafid on nimetanud seda tema „Mozarti-aastaks“. Tollal 19-aastane Schubert oli selleks ajaks kirjutanud rea keelpillikvartette ja pöördus nüüd esmakordselt viiuli ja klaveri koosluse juurde. Just viiul oli olnud tema esimene pill – ta oli õppinud seda varases nooruses koolmeisteri isa käe all ning mänginud esimest viiulit Viini konviktikooli õpilasorkestris (oma perekvartetis eelistas Schubert mängida vioolat).

Kolm sonaati viiulile ja klaverile nägid trükivalgust alles kaheksa aastat pärast autori surma. Teosed kirjastas Anton Diabelli, kes andis neile postuumse oopusenumbri 137 ning nimetuse „sonatiinid“ – ilmselt tänu nende tagasihoidlikule pikkusele, ning kavatsusega tagada laiem ostjaskond amatöörmuusikute näol.

Sonatiin viiulile ja klaverile D-duur op. posth. 137/1 paistab silma mozartliku elegantsi ja muretusega, ning on tulvil kauneid ja meeldejäävaid meloodiaid, mis on otsekui instrumentaalsed laulud. Võrreldes Mozarti sonaatidega klaverile ja viiulile on Schubert

läinud sammu edasi pillipartiide iseseisvumise suunas – sageli kaks instrumenti haakuvad, justkui lõpetaksid nad teineteise lauseid. Kuigi Schuberti loomingut üldkontekstis on tegemist teosega n-ö muusikalisest tagareast, näitab see autori kompleksset loojanatuuri tema mitmepalgelisuses.

George Enescu, keda on nimetatud Rumeenia Mozartiks, saavutas rahvusvahelise tuntuse nii helilooja, viiuldaja, pianisti, dirigendi kui ka pedagoogina, näidates ühtviisi geniaalsust üles kõigil nimetatud aladel. Kuigi Enescu tegutses põhiliselt Pariisis, andis ta silmapaistva panuse oma kodumaa muusika edendamisse. Paljud tema teosed kannavad mõjutusi rumeenia rahvamuusikast; tema tuntuimad kompositsioonid on „Rumeenia rapsoodiad“, ooper „Oidipus“ ja orkestrisüüdid. Ta on kirjutanud ka viis sümfooniat (neist kaks viimast on lõpetamata) ja arvukalt kammerteoseid. Enescu lai stiilipalett ulatub brahmsilikust romantismist kuni autori isikupärase tõlgenduseni neoklassitsismist.

„Rumeenia rapsoodite“ kõrval on Enescu enim esitatud teoseks kujunenud **sonaat viiulile ja klaverile nr 3 a-moll op. 25** (1926). See kannab alapealkirja „Rumeenia rahvalikus karakteris“, mille puhul on helilooja pidanud vajalikuks täpsustada, et ei kasuta meelega sõna „stiil“, kuna see viitab millelegi

kunstlikule, vaid terminit „karakter“, mis seostub pigem millegi loomupärasega. Ilma ühtki rumeenia rahvaviisi otseselt tsiteerimata on Enescu kandnud sonaati rahvamuusikale omase rapsoodilise ja improvisatsioonilise atmosfääri, kusjuures improvisatsioonilisus on vaid näiline – autor on ülima täpsusega märkinud partituuri veerandtoonid, *portamento*'d, keerukad ornamendid ja rütmimustrid. Enescu kuulsaimaid viiuliõpilasi Yehudi Menuhin on tema mängujuhiste kohta öelnud, et kui neist kinni pidada, kõlab sonaat paratamatult nagu tõelise mustlasviuldaja esituses.

Sonaat on pühendatud rumeenia viuldaja Franz Kneiseli (1865–1926) mälestusele.

Evelin Kõrvits

Hans Christian Aavik on üks väljapaistvamaid eesti viuldajaid, kes oma mitmekülgse stiilipaleti ning selgelt eristatava kõlaga on silma paistnud nii Eestis kui ka mitmel pool Euroopas.

2022. aastal pälvis ta I preemia Carl Nielsen'i nim rahvusvahelisel konkursil, kus lisaks kahele eripreemiale (parim kohustuslik pala – Jesper Koch Maze, Odense Sümfooniaorkestri eripreemia) sõlmisid temaga lepingu Nordic Artist Management ja plaadifirma Orchid Classics ning järgnevatel hooaegadel on ta sage külaline parimate Skandinaavia orkestrite ees. 2022. aastal omistati talle ka Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemia, Saksamaa ühe tippfestivali, Usedomi muusikafestivali prestiižikas muusikapreemia ja Eesti Interpreetide Liidu aasta interpreedi tiitel.

Aastal 2021 andis Hans Christian Aavik välja oma debüütplaadi „AETERNUS“ koos pianist Karolina Aavikuga ning 2023. aasta märtsis ilmus nende *live*-kontserdisalvestus maailma suurima plaadifirma Deutsche Grammophoni uues sarjas „Rising Stars“ platvormil STAGE +.

Hans Christian alustas viulimänguga 5-aastaselt Tabasalu Muusikakoolis (õp Piret Kreek) ning jätkas õpinguid Tallinna Muusikakeskkoolis õpetaja Kaido Välja juhendamisel.

Hans Christian Aavik
Foto: Kaupo Kikkas

Aastast 2017 õppis ta Saksamaal Frankfurdis (Hochschule für Musik und Darstellende Kunst Frankfurt am Main) professor Erik Schumanni viiuliklassis ning kammermuusikat professor Angelika Merkle juures. Aastast 2021 õppis ta täiendavalt Viinis (Musik und Kunst Privatuniversität der Stadt Wien) maestro Julian Rachlini ning prof Evgeny Sinaiski juures. Alates 2022. aastast õpib Aavik mainekas Kronbergi Akadeemias, kus tema õpinguid toetavad dr Christa ja Christian Ratjen. Ta on täiendanud end ka paljudes meistrklassides, juhendajateks Christoph Eschenbach, Kirill Gerstein, Gerhard Schulz, Steven Isserlis, Sophia Rahman, Augustin Hadelich, prof Kolja Blacher, Antoine Tamestit, Aleksei Semenenko, Kerson Leong, prof Stephan Picard, Mi-Kyung Lee, prof Jonathan Aner, prof Heime Müller, Florian Donderer, Avri Levitan, prof Mihhail Gotsdiner, prof Robert Rozek, Junio Kimanen, Evan Rothstein, prof Jan Repko jpt.

Aavik on soleerinud ERSO, Stuttgardi Kammerorkestri, Kopenhaageni Filharmoonikute, Odense ja Jyväskylä sümfooniaorkestri, Ilmenau Tehnikaülikooli sümfooniaorkestri, Tallinna Kammerorkestri, Tallinna Muusikakeskkooli ja Tartu Ülikooli sümfooniaorkestrite, Harjumaa Sümfooniaorkestri, Pärnu Linnaorkestri ja Läänesaarte Kammerorkestri ees ning teinud koostööd dirigentidega nagu Ville Matvejeff, Nikolaj Szeps-

Znaider, Olari Elts, Daniela Musca, Vassilis Christopoulos, Arvo Volmer, Kaspar Mänd, Edoardo Narbona, Andres Kaljuste, Mikk Murdvee, Henri Christofer Aavik, Jüri Alpernten, Lauri Sirp ja Martin Sildos.

Alates 2019. aastast toetab Aavikut ühing Yehudi Menuhin Live Music Now Frankfurt am Main, 2021. aastast Deutschlandstipendium ja 2022. aastast on ta Villa Musica Rheinland-Pfalzi stipendiaat.

Hans Christian Aavik mängib Eesti Pillifondi ning perekond Sapožnini lahkell loal Giovanni Paolo Maggini viiulil (valmistatud ca. 1610 Brescias, Itaalias) ning Victor Fétique'i poognal (valmistatud ca. 1930 Prantsusmaal).

Karolina Aavik on tunnustatud eesti pianist, kes sel aastal osales Deutsche Grammophoni uues sarjas „Rising Stars“ STAGE+. Ta on pühendunud peamiselt kammermuusikale ning esineb regulaarselt nii kodumaal kui ka Euroopas.

Karolina Aaviku debüütalbum „AETERNUS“ keskendus Bachi, Schuberti ja Pärdi teostele. Koos viiuldaja Hans Christian Aavikuga salvestatud plaati esitleti 2021. aastal Arvo Pärdi Keskuses. Deutsche Grammophoni sarja „Rising Stars“ jaoks salvestas duo George Enescu viiulisonaadi nr 3, ameerika helilooja Morten Lauridseni ja eesti klassiku Eduard Oja teoseid.

Eesti muusika on regulaarselt Karolina kontserdikavades, näiteks esitasid nad duoga Usedomi festivalil kodumaist loomingut. 2023. ja 2024. aastal kannavad nad Eesti Kultuurkapitali residentuurprogrammi ajal ette nende jaoks kirjutatud mitu uut teost, sealhulgas Kristjan Randalu, Rein Rannapi ja Tõnu Kõrvitsa sulest.

Praegu lõpetab Karolina Aavik oma õpinguid Frankfurdi Muusika- ja Esituskunsti Kõrgkoolis prof Angelika Merkle juures ning on saanud Viinis täiendavat väärtuslikku juhendamist professorite Christoph Eggneri ja Evgeni Sinaiski käe all. Samuti on teda tugevalt mõjutanud

Karolina Aavik
Foto: Kaupo Kikkas

Sten Lassmann, Sophia Rahman,
Erik Schumann, Steven Isserlis,
Denes Varjon ja paljud teised.

Karolina Aavik on osalenud
Pärnu Muusikafestivalil, Usedomi
Muusikafestivalil, Tallinna
Kammermuusika Festivalil jpt
ning võitnud auhindu mitmetel
konkurssidel nii solisti kui
ka kammermuusikuna, sh
Polytechnische Gesellschaft
Frankfurt am Maini
kammermuusikakonkursil (2021),
Ilmari Hannikainen rahvusvahelisel
kammermuusikakonkursil Soomes
(2020) ja Stasys Vainiünase
rahvusvahelisel kammeransamblite
konkursil Leedus (2018).

Alates 2019. aastast toetab Karolina
Aavikut Yehudi Menuhin Live Music
Now Frankfurt am Main.

Eesti Kontsert

Keelpilli- FOOKUS

- N 09.11**
kell 19.00
Estonia
kontserdisaal
- Kirgastunud öö**
Florian Donderer, Triin Ruubel viiulid • Xandi van Dijk,
Andres Kaljuste vioolad • Johannes Välja, Theodor Sink tšello
- R 10.11**
kell 19.00
Kadrioru loss
- Viola da Gamba**
Markus Kuikka tiiskantgamba, Soome • Anthony Marini tenorgamba, USA/Soome
Johanna Randvere tenorgamba • Villu Vihermäe bassgamba
- R 10.11**
kell 19.00
Jõhvi
kontserdimaja
- Kolja Blacher ja Tallinna
Kammerorkester**
Kolja Blacher viiul, Saksamaa
Tallinna Kammerorkester
- L 11.11**
kell 19.00
Estonia
kontserdisaal
- Kolja Blacher ja Tallinna
Kammerorkester**
Kolja Blacher viiul, Saksamaa
Tallinna Kammerorkester
- L 11.11**
kell 19.00
Pärnu
kontserdimaja
- Calidore keelpillikvartett USA**
Calidore keelpillikvartett:
Jeffrey Myers viiul • Ryan Meehan viiul
Jeremy Berry vioola • Estelle Choi tšello
- P 12.11**
kell 17.00
Estonia
kontserdisaal
- Calidore keelpillikvartett USA**
Calidore keelpillikvartett:
Jeffrey Myers viiul • Ryan Meehan viiul
Jeremy Berry vioola • Estelle Choi tšello

HOOAJA
PEATOETAJA

admirals

LIVIKO
— anno 1898 —

AUTOPARTNER

OLEREX

SORAINEN

eestikontsert.ee